

УДК 343.241/477

DOI: 10.33663/1563-3349-2020-88-167

Ю. В. ВАСИЛЕНКО

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОВЕДЕННЯ БАНКУ ДО НЕПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ

Дано кримінально-правову характеристику доведення банку до неплатоспроможності (ст.218-1 Кримінального кодексу України). Розглянуто передумови криміналізації доведення банку до неплатоспроможності. З'ясовано об'єктивні та суб'єктивні ознаки складу даного кримінального правопорушення, а також основні проблеми, що виникають у зв'язку з кваліфікацією даного діяння на практиці.

Ключові слова: доведення до неплатоспроможності; кредитор банку; пов'язані з банком особи, кримінальна відповідальність.

Vasylenko Yuliia. Criminal characteristic of the bringing the bank to insolvency

The study is devoted to clarifying the criminal-law characteristics of bringing the bank to insolvency. Significant attention is devoted for feasibility of criminalization of the bringing the bank to insolvency as one of the crimes related to bankruptcy. The analysis of the objective and subjective elements of the corpus delicti "bringing the bank to insolvency" is carried out.

Key words: bringing bank to insolvency, bank's creditor, persons connected with the bank, criminal liability.

Західні дослідники, провівши порівняльний аналіз окремих факторів банкрутства банків, дійшли висновку, що майже у 80% випадків причини банкрутства можуть бути зведені до "людського фактора", тобто недосвідченості, некомпетентності, схильності до спекуляцій та нечесності самих банкірів [1]. Фахівці Національного банку України серед основних причин погіршення фінансового стану банків та виникнення загрози їх неплатоспроможності також називають невідповідність структури управління та нечесні дії керівників банку та позичальників [2, с.11-12]. У зв'язку з цим актуальним залишається дослі-

© **ВАСИЛЕНКО Юлія Василівна** – кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Київського інституту інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія»; ORCID: 0000-0002-4037-8257; e-mail: julie_v@ukr.net

дження питання про відповідальність осіб, винних у доведенні банку до стану неплатоспроможності.

Криміналізація доведення банку до неплатоспроможності обумовлюється насамперед публічним значенням та важливістю банківської діяльності для фінансово-кредитної системи держави. Банки як основна ланка ринкової економіки є інструментом впливу на економічні процеси як у внутрішній, так і зовнішній політиці держави. Від їх ефективного функціонування залежить розподіл внутрішнього валового продукту і національного доходу, регулювання грошового обігу, кредитування та досягнення інших економічних та соціальних цілей у державі [3, с.189]. Значна частина активів фінансових установ сформована за рахунок взаємних вимог банків один до одного. У зв'язку з цим банкрутство одного банку автоматично погіршує якість активів іншого. Таким чином, неплатоспроможність банків знижує довіру до всієї банківської системи, що, в свою чергу, може призвести до "ефекту доміно" – неплатоспроможності інших банків [4, с.20].

Законодавство України, що регулює банківську діяльність, передбачає два види відповідальності за дії, пов'язані з виникненням загрози неплатоспроможності банків – адміністративну та кримінальну. Адміністративна відповідальність передбачає накладення штрафу в розмірі від двох тисяч до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і застосовується в разі порушення пов'язаними з банком особами або іншими особами, які відповідно до закону можуть бути об'єктом перевірки Національного банку України, банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку України, крім порушень, зазначених у статті 73 Закону України «Про банки і банківську діяльність», у тому числі подання недостовірної (неповної) звітності, зокрема, щодо якості активів, проведення операцій із пов'язаними з банком особами, суті операцій, або здійснення ризикових операцій, які загрожують інтересам вкладників чи інших кредиторів банку. Якщо ж вказані вище дії призвели до віднесення банку до категорії проблемних, розмір штрафу може збільшитися до десяти тисяч неоподаткованих мінімумів доходів громадян [5].

Кримінальна відповідальність осіб, винних у доведенні банку до неплатоспроможності, до березня 2015 року була передбаче-

на ст. 219 Кримінального кодексу України, що встановлює відповідальність за доведення до банкрутства будь-якого суб'єкта господарської діяльності (в тому числі банківських установ) [6].

З прийняттям Закону України від 2 березня 2015 року № 218-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності пов'язаних із банком осіб» [7] Кримінальний кодекс України було доповнено ст.218-1, яка є спеціальною нормою щодо ст.219 КК та передбачає кримінальну відповідальність за доведення до неплатоспроможності банку. [8].

Під доведенням банку до неплатоспроможності в статті 218¹ КК України законодавець має на увазі умисне, з корисливих мотивів, іншої особистої заінтересованості або в інтересах третіх осіб, вчинення пов'язаною з банком особою будь-яких дій, що призвели до віднесення банку до категорії неплатоспроможних, якщо це завдало великої матеріальної шкоди державі або кредитору.

Родовим об'єктом кримінального правопорушення, передбаченого ст. 218-1 КК України, є суспільні відносини у сфері банківської діяльності, зокрема ті, що виникають у процесі створення та припинення банків, здійснення банківських операцій, спрямованих на забезпечення діяльності суб'єктів господарювання та обслуговування фізичних та юридичних осіб тощо.

Стосовно основного безпосереднього об'єкта даного кримінального правопорушення, то найбільш слушним, на нашу думку, є визначення його як суспільних відносин, які забезпечують реалізацію прав кредиторів банку щодо задоволення їхніх вимог за рахунок майна банку, а також державних інтересів, які можуть бути порушені в результаті визнання банку неплатоспроможним [9, с. 13].

Додатковими обов'язковими об'єктами даного кримінального правопорушення виступають, по-перше, відносини власності (адже в результаті доведення банку до неплатоспроможності завжди страждають майнові інтереси кредиторів такого банку або інтереси держави); по-друге, порядок здійснення службовими особами покладених на них повноважень (йдеться про керівників банків).

Обов'язковою ознакою об'єкта кримінального правопорушення, передбаченого ст. 218¹ КК України, є наявність потер-

пілого. Виходячи з формулювання диспозиції ч. 1 ст. 218¹ КК, йдеться про дві категорії потерпілих – державу і кредитора банку.

Держава може визнаватися потерпілою від даного кримінального правопорушення тоді, коли окремі її органи (наприклад, Кабінет Міністрів України) мають документально підтверджені вимоги до банку з приводу його майнових зобов'язань перед ними, а також у тому разі, якщо вона брала участь у капіталізації системно важливого банку з метою недопущення його банкрутства. Так, у 2009-2010 рр. у рамках програми рекапіталізації банків під контроль Кабінету Міністрів України перейшли Укргазбанк, банк “Київ” та “Родовід Банк”. Цим банківським установам було виділено близько 17 млрд бюджетних коштів. Майже всі кошти пішли на покриття збитків останніх двох років (Родовід Банку – на суму 8,48 млрд грн, банку “Київ” – на 3,21 млрд грн, Укргазбанку – 4,42 млрд грн.) [10]. При цьому рекапіталізовані банки фактично перейшли у власність держави, тому в разі доведення таких банків до неплатоспроможності з вини їх керівників постраждали б насамперед майнові інтереси держави як власника націоналізованих банків.

Другою категорією потерпілих відповідно до ст. 218¹ КК України є кредитор банку. Відповідно до ст.2 Закону України «Про банки і банківську діяльність» від 7 грудня 2000 року № 2121-III кредитор банку – це юридична або фізична особа, яка має документально підтверджені вимоги до боржника щодо його майнових зобов'язань. Зважаючи на те, що в разі виникнення неплатоспроможності банку страждає не один його кредитор, а сотні тисяч осіб, логічно було б зазначити у диспозиції в якості потерпілого не «кредитор», а «кредитори».

Об'єктивна сторона складу даного кримінального правопорушення включає три ознаки: 1) суспільно небезпечне діяння; 2) суспільно небезпечні наслідки; 3) причинно-наслідковий зв'язок між діянням і наслідками.

Аналіз диспозиції статті 218¹ КК України дає змогу зробити висновок, що доведення банку до неплатоспроможності може вчинятися лише шляхом активних дій («вчинення пов'язаною з банком особою будь-яких дій, що призвели до віднесення банку до категорії неплатоспроможних»). Зважаючи на те, що на практиці такі дії можуть бути найрізноманітнішими, їх перелік

законодавцем в аналізованій статті Кодексу не конкретизовано. Досить цікавими в цьому контексті є результати аналізу, проведеного в науковому дослідженні Є.М. Васіліним. Він виокремив та узагальнив найбільш типові способи доведення банку до неплатоспроможності: 1) здійснення заздалегідь збиткових операцій з кредитування підконтрольних суб'єктів господарської діяльності, які не мали за мету повернення наданих записок; 2) укладання завідомо не вигідного для банку договору відступлення права вимоги; 3) завідомо збиткова інвестиційна діяльність у цінні папери; 4) укладення договору про співробітництво із суб'єктами підприємницької діяльності для подальшого виведення високоліквідних активів у вигляді готівкових грошових коштів за допомогою чекових книжок через касу установ банку; 5) розміщення грошових коштів українських банків на кореспондентських рахунках у банках Австрії, Швейцарії, Ліхтенштейну з подальшим використанням цих коштів в якості застави, під яку банк видає кредити третім особам на території Європейського Союзу чи України з подальшим списанням цих фінансів у рахунок погашення зобов'язань третіх осіб; 6) фіктивне оприбуткування коштів фінансової установи; 7) подрібнення вкладів фізичних осіб [11].

Як слушно зазначив вказаний вище автор, на даний час єдиним способом достовірно встановити, які схеми реально використовуються для доведення банків до неплатоспроможності, залишається аналіз тих фактів, на підставі яких правоохоронні органи вносять відомості до ЄРДР та розпочинають розслідування злочину, передбаченого ст. 218¹ КК України.

Іншими діями, що призводять до виникнення неплатоспроможності банку, можуть бути, наприклад, укладання очевидно несприятливих договорів для підприємства, за якими зобов'язання боржника матимуть характер сумнівного боргу (наприклад, надання кредитів особам, які завідомо не збираються їх повертати, стовідсоткова передоплата товару сумнівної якості; дострокове виконання зобов'язань або прийняття на підприємство зобов'язань, що не можуть бути виконані (зокрема, борги інших суб'єктів господарської (підприємницької) діяльності; витрачання грошових коштів суб'єкта господарювання на потреби, безпосередньо не пов'язані з його діяльністю» тощо [12].

Таким чином, у диспозиції ч. 1 ст. 218¹ КК України йдеться про умисні активні дії, спрямовані на доведення банку до неплатоспроможності. Однак трапляються випадки, коли доведення банку до неплатоспроможності відбувається в результаті бездіяльності керівників банку та інших передбачених законодавством осіб, які не вчинили дій, які вони повинні були вчинити з метою запобігання неплатоспроможності банку. Йдеться передусім про виконання проблемним банком заходів програми фінансового оздоровлення, здійснення власником реорганізації банку або виконання інших заходів щодо усунення допущених банком порушень банківського законодавства. Невчинення таких заходів і неприведення банком своєї діяльності у відповідність до вимог законодавства, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку України, після віднесення його до категорії проблемних, є підставою для віднесення такого банку до категорії неплатоспроможних. Отже, доведення банку до неплатоспроможності цілком можливе і шляхом бездіяльності уповноважених осіб банку, що, безумовно, слід було б врахувати при конструюванні диспозиції статті 218¹ КК України.

Обов'язковою ознакою об'єктивної сторони доведення банку до неплатоспроможності є суспільно небезпечні наслідки. За своєю конструкцією доведення банку до неплатоспроможності є одиничним ускладненим кримінальним правопорушенням, що кваліфікується за наслідками, які настають хронологічно (послідовно) один за одним у результаті вчиненого особою кримінального правопорушення. При цьому основним (пром'їжним) наслідком є віднесення банку до категорії неплатоспроможних, а додатковим (похідним) наслідком є заподіяння великої матеріальної шкоди державі або кредитору.

Стосовно першого наслідку – віднесення банку до категорії неплатоспроможних, то воно відбувається на підставах та в порядку, передбаченому ст. 76 Закону України «Про банки і банківську діяльність».

Так, Національний банк України зобов'язаний прийняти рішення про віднесення банку до категорії неплатоспроможних у разі наявності хоча б однієї з таких підстав: 1) неприведення банком своєї діяльності у відповідність до вимог законодавства, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку

України, після віднесення його до категорії проблемних, але не пізніше, ніж через 120 днів з дня визнання його проблемним; 2) зменшення нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу та/або нормативу достатності основного капіталу на 50 і більше відсотків від мінімального рівня, встановленого нормативно-правовими актами Національного банку України; 3) виявлення фактів здійснення банком після віднесення його до категорії проблемного операцій (крім нарахування відсотків за вкладками, отримання клієнтами банку заробітної плати, аліментів, пенсій, стипендій, інших соціальних, державних виплат), оформлення (переоформлення) договорів, внаслідок яких зобов'язання перед фізичними особами в межах гарантованої суми відшкодування збільшуються за рахунок зменшення зобов'язань перед фізичними особами, які перевищують гарантовану суму відшкодування, та/або зобов'язань перед фізичними особами, які не підпадають під гарантії Фонду гарантування фізичних осіб, та/або юридичними особами; 4) невиконання банком, віднесеним до категорії проблемного, розпорядження, рішення Національного банку України (у тому числі про застосування заходів впливу/санкцій) та/або вимоги Національного банку України щодо усунення порушень банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку України протягом визначеного Національним банком України строку.

Національний банк України також має право прийняти рішення про віднесення банку до категорії неплатоспроможних у разі, якщо банк не виконав у встановлений договором або визначений законодавством України строк свої зобов'язання перед вкладниками та іншими кредиторами через недостатність коштів.

Кримінальне правопорушення, передбачене ст. 218¹ КК України, вважається закінченим з моменту настання другого (похідного, додаткового) наслідку – заподіяння великої матеріальної шкоди державі або кредитору.

Згідно з приміткою до аналізованої статті КК України матеріальна шкода вважається великою, якщо вона у десять тисяч і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян. Враховуючи, що при кваліфікації кримінальних пра-

випорушень сума неоподаткованого мінімуму встановлюється на рівні податкової соціальної пільги, яка надається в розмірі, що дорівнює 50 відсоткам розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи (у розрахунку на місяць), встановленому законом на 1 січня звітного податкового року (з 1 січня 2020 року прожитковий мінімум становить 2102,0 грн.), притягнення до кримінальної відповідальності за доведення банку до неплатоспроможності можливе лише за наявності збитків, розмір яких перевищує 10 510 000 грн.

Виходячи з аналізу диспозиції статті 218¹ КК, вчинити злочин може лише спеціальний суб'єкт, яким виступає в даному разі пов'язана з банком особа. Відповідно до ч. 1 ст. 52 Закону України «Про банки і банківську діяльність» пов'язаними з банком особами є: 1) контролери банку; 2) особи, які мають істотну участь у банку, та особи, через яких ці особи здійснюють опосередковане володіння істотною участю в банку; 3) керівники банку, керівник служби внутрішнього аудиту, керівники та члени комітетів банку; 4) споріднені та афілійовані особи банку, в тому числі учасники банківської групи; 5) особи, які мають істотну участь у споріднених та афілійованих особах банку; 6) керівники юридичних осіб та керівники банків, які є спорідненими та афілійованими особами банку, керівник служби внутрішнього аудиту, керівники та члени комітетів цих осіб; 7) асоційовані особи фізичних осіб, зазначених у пунктах 1-6 цієї частини; 8) юридичні особи, в яких фізичні особи, зазначені в цій частині, є керівниками або власниками істотної участі; 9) будь-яка особа, через яку проводиться операція в інтересах осіб, зазначених у цій частині, та на яку здійснюють вплив під час проведення такої операції особи, зазначені в цій частині, через трудові, цивільні та інші відносини. Водночас, як слушно вказують фахівці, на практиці найчастіше до відповідальності притягаються службові особи, а не бенефіціарні власники [13].

З суб'єктивної сторони вчинення даного кримінального правопорушення можливе зі змішаною формою вини. При цьому ставлення до діяння (доведення банку до неплатоспроможності) та до основного (проміжного) наслідку (віднесення банку до категорії неплатоспроможних) характеризується прямим чи непрямим умислом, а ставлення до другого (остаточного)

наслідку у вигляді заподіяння великої матеріальної шкоди державі або кредитору може характеризуватися непрямим умислом або необережною формою вини. Втім деякі науковці висловлюють точку зору, відповідно до якої дане кримінальне правопорушення може вчинятися лише з прямим умислом [14, с. 139].

Аналіз диспозиції ст. 218¹ КК України дає змогу зробити висновок, що обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони доведення банку до неплатоспроможності є корисливий мотив, мотив іншої особистої заінтересованості або вчинення в інтересах третіх осіб. При цьому під корисливим мотивом у теорії кримінального права та законодавстві зазвичай розуміють бажання одержати матеріальні блага для себе або інших осіб (заволодіти грошима, коштовностями, цінними паперами, майном тощо), одержати чи зберегти певні майнові права, уникнути матеріальних витрат чи обов'язків (одержати спадщину, позбавитися боргу, звільнитися від платежу тощо) або досягти іншої матеріальної вигоди.

Мотивами іншої особистої заінтересованості (особистими мотивами) можуть бути ту, що зумовлені потребами та інтересами предметного характеру (наприклад, прагнення до здійснення своїх прав тощо), мотиви, що не мають предметного характеру і викликані емоціями, почуттями та станами особи [15, с. 21].

Таким чином, суспільна небезпечність доведення банку до неплатоспроможності пов'язана з публічним значенням та важливістю банківської діяльності для фінансово-кредитної системи держави, а також тяжкістю шкоди, що заподіюється кредиторам банку та інтересам держави в разі банкрутства банку. Конструкція диспозиції статті 218¹ КК України дає змогу зробити висновок, що об'єктивна сторона даного кримінального правопорушення може вчинятися лише шляхом активних дій. При цьому законодавець, на жаль, не врахував, що доведення банку до неплатоспроможності цілком можливе і шляхом бездіяльності уповноважених осіб банку. Доведення банку до неплатоспроможності є кримінальним правопорушенням, кваліфікованим за наслідками, тобто кримінальна відповідальність за нього можлива лише за умови послідовного настання двох наслідків — проміжного (основного) (віднесення банку до категорії неплатоспроможних) та додаткового (похідного) — заподіяння вели-

кої матеріальної шкоди державі або кредитору. Доведення банку до неплатоспроможності вчиняється зі змішаною формою вини та характеризується корисливим мотивом або мотивом особистої заінтересованості або вчиненням в інтересах третіх осіб.

1. Шенг Е. Реструктуризація банку. Київ: Світовий банк, 1996. 98 с.
2. Малышев К. И. Исторический очерк конкурсного процесса. Санкт-Петербург: Типография Товарищества «Общественная польза», 1871. 459 с.
3. Фінансове право: навч. посібник для студентів юрид. вузів та факультетів / за ред. Воронової Л.К. Київ: Вентурі, 1998. 384 с.
4. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій. Київ, 2000. С. 312.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.
6. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності пов'язаних із банком осіб: Закон України від 2 березня 2015 року № 218-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/218-19#Text>.
8. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.
9. Васілін Є.М. Доведення банку до неплатоспроможності: соціальна обумовленість криміналізації, аналіз складу злочину: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Северодонецьк: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. 244 с.
10. Шульга О. Кабмін і Нацбанк готують нове рішення щодо рекапіталізації банків. URL: https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/kabmin_i_nbu_gotuyut_nove_rishennya_schodo_rekapitalizatsiyi_bankiv.html.
11. Васілін Є.М. Цит. праця. С. 115-126.
12. Кримінальне право (Особлива частина): підручник / за ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського. Т. 1. Луганськ: видавництво «Елтон – 2», 2012. 780 с.
13. Козятник Л. Винести вирок при доведенні банку до неплатоспроможності тільки на підставі статті 218-1 КК України неможливо. URL: <https://lhs.net.ua/vynesty-pryhovor-pry-dovedenyy-banka-bankrotstva-tolko-na-osnovanyu-statyi-2811-uk-nevozmozhno-schytaet-liudmyla-koziatnyk-lektor-legal-high-school/>.
14. Грек Б.М. Кримінальна відповідальність юридичних осіб. Чи бути їй в Україні? *Адвокат*. 2011. № 12. С.19-22.
15. Тарарухин С.А. Установление мотива и квалификация преступления. Київ: Вища школа, 1977. 152 с.

References

1. Sheng E. Restrukturyzaciya banku [Restructuring of banks]. Kyiv: Svitov'yj bank, 1996. 98 s.
2. Malyshev K. I. Istoricheskij ocherk konkursnogo processa [Historical overview of the competitive process]. Sankt-Peterburg: Tipografiya Tovarishchestva «Obshchestvennaya pol'za», 1871. 459 s.
3. Finansove pravo: navch. posibnik lya studentiv yurid. vuziv ta fakul'tetiv / za red. L.K. Voronovoi. Kyiv: Venturi, 1998. 384 s.
4. Ligonenko L.O. Antikrizove upravlinnya pidpriemstvom: teoretiko-metodologichni zasadi ta praktichnij instrumentarij. Kyiv, 2000. S.312.
5. Kodeks Ukrayiny pro administrativni

pravoporushennya vid 7 grudnya 1984 roku № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>. **6.** Kriminalnij kodeks Ukrainy vid 5.04 2001 roku № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>. **7.** Pro vnesennya zmin do deyakyh zakonodavchych aktiv Ukrainy shchodo vidpovidal'nosti pov'yazanih iz bankom osib: Zakon Ukrainy vid 2 bereznya 2015 roku № 218-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/218-19#Text>. **8.** Pro banky i bankivsku diialnist: Zakon Ukrainy vid 7 hrudnia 2000 roku № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>. **9.** Vasilin Y.M. Dovedennia banku do neplatospromozhnosti: sotsialna obumovlennist kryminalizatsii, analiz skladu zlochynu: dis. ... kand.. yurid. nauk.: spec. 12.00.08. Severodonetsk, 2018. 244 s. **10.** Shulha O. Kabmin i Natsbank hotuiut nove rishennia shchodo rekapitalizatsii bankiv. URL: https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/kabmin_i_nbu_gotuyut_nove_rishennya_schodo_rekapitalizatsiyi_bankiv.html. **11.** Vasilin Y.M. Tsytovana robota. S. 115-126. **12.** Kryminalne pravo (Osoblyva chastyna): pidruchnyk / za red. O. O. Dudorova, Y. O. Pysmenskoho. T. 1. Luhansk: vydavnytstvo «Elton – 2», 2012. 780 s. **13.** Koziatnyk L. Vynesty vyrok pry dovedenni banku do neplatospromozhnosti tilky na pidstavi statti 218-1 KK Ukrainy nemozhlyvo. URL: <https://lhs.net.ua/vynesty-pryhovor-pry-dovedenyy-banka-bankrotstva-tolko-na-osnovanyystaty-2811-uk-nevozmozhno-schytaet-liudmyla-koziatnyk-lektor-legal-high-school/>. **14.** Hrek B.M. Kryminalna vidpovidalnist yurydychnykh osib. Chy buty yii v Ukraini? *Advokat*. 2011. № 12. S.19-22. **15.** Tararukhyn S.A. Ustanovlenye motyva y kvalyfykatsiya prestupleniya. Kyiv: Vyshcha shkola, 1977. 152 s.

Vasylenko Yuliia. Criminal characteristic of the bringing the bank to insolvency

The study is devoted to the criminal description of bringing bank to insolvency. Significant attention is devoted for feasibility of criminalization of the bringing bank to insolvency as one of the crimes related to bankruptcy. The analysis of the objective and subjective elements of the corpus delicti “bringing the bank to insolvency” is carried out. It is concluded that the main direct object of the crime components, provided in Art. 218-1 of the Criminal Code of Ukraine, is the legal relationship ensuring the implementation of the rights of bank creditors for meeting their requirements, and the state interests violated by bringing bank to insolvency.

It is emphasized that the objective aspect of bringing bank to insolvency can be carried out both by actions and by inactivity of bank managers. It should be noted that the construction of the objective side of this crime belongs to the material corpus delicti of the criminal offence and it provides the occurrence of socially dangerous consequences in the form of large material damage.

The subject of bringing bank to insolvency may be a person, connected with the bank. An analysis of legal literature has allowed to conclude, that bringing bank to insolvency can be committed with mixed form of guilt (a direct intent to the act and indirect intention or careless form of of guilt in relation to the consequences of socially dangerous act).

Key words: bringing the bank to insolvency, bank's creditor, persons connected with the bank, criminal liability.